

ИЗВЕШТАЈ О ОСНОВНИМ ПОКАЗАТЕЉИМА СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

у периоду од 2021. до 2025. године

*** ОПШТИНА КЊАЖЕВАЦ ***

УВОД

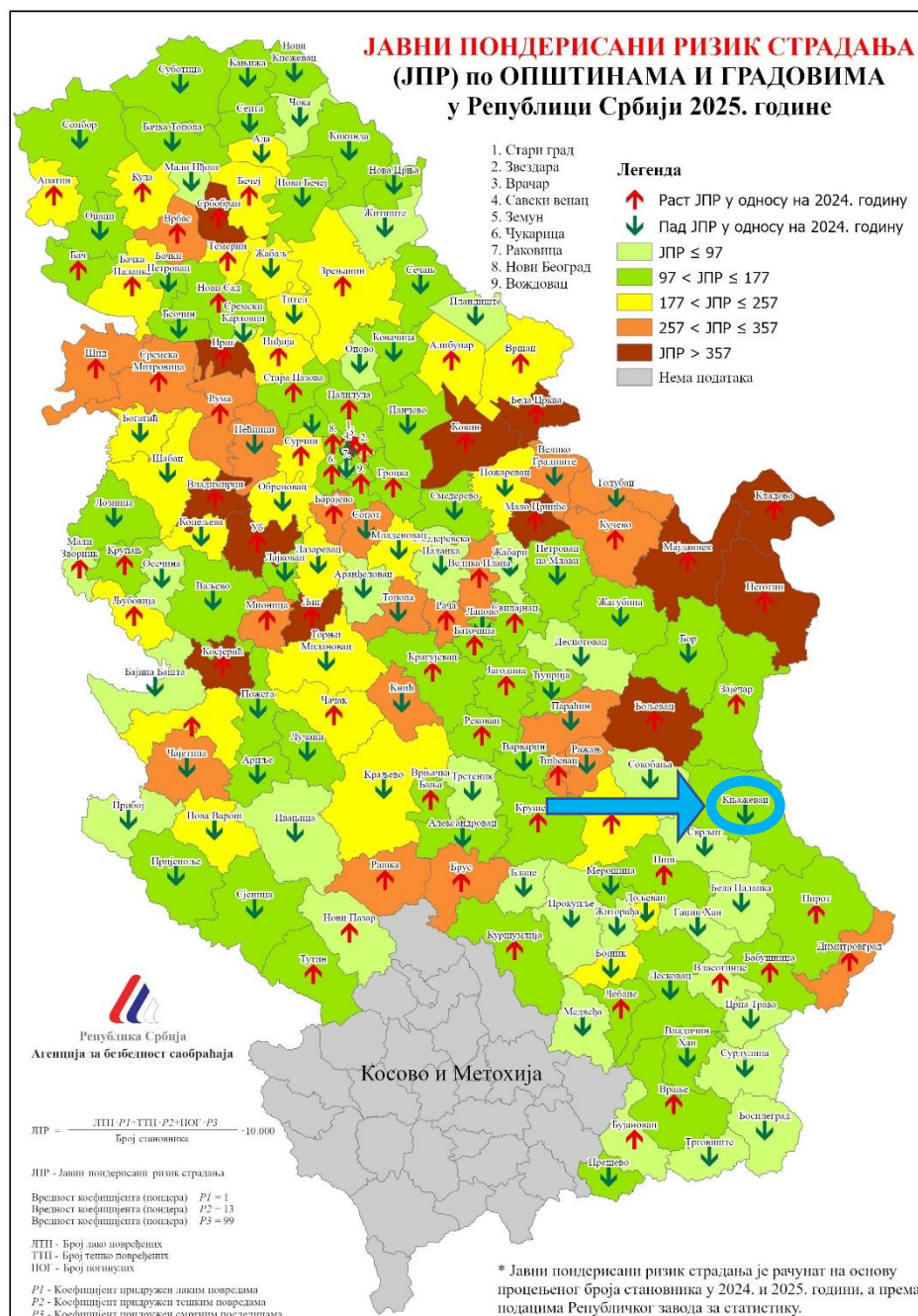
Праћење апсолутних показатеља безбедности саобраћаја (број и последице саобраћајних незгода) представља један од најчешће коришћених елемената за праћење стања безбедности саобраћаја на одређеном подручју, планирање мера и активности и праћење ефеката примењених мера. У складу са тим Агенција је извршила анализу стања безбедности саобраћаја за сваку локалну самоуправу (општину и град) појединачно и израдила Извештај са најважнијим чињеницама за сваку локалну самоуправу. Анализе су извршене на основу података о саобраћајним незгодама које су се догодиле у периоду од 2021. до 2025. године и резултата истраживања индикатора безбедности саобраћаја у Републици Србији 2025. године.

Овај извештај садржи основне податке о стању безбедности саобраћаја на територији општине Књажевац. У извештају се налазе подаци о тренду који је успостављен у претходном петогодишњем периоду (2021-2025. година), када су у питању број саобраћајних незгода (СН) и број погинулих (ПОГ) и повређених (ПОВ) лица у саобраћајним незгодама на територији општине Књажевац. Извршена је анализа стања безбедности саобраћаја за различите категорије учесника у саобраћају, у односу на својство учешћа, категорију возила у којој су се налазили и старост учесника. За сваку од посматраних категорија учесника у саобраћају су приказани основни подаци о стању безбедности саобраћаја и околностима настанка саобраћајних незгода у којима су учествовали. У Извештају су приказане и вредности основних индикатора безбедности саобраћаја за територију општине Књажевац.

Најважније чињенице и закључци произашли из ових анализа би требали да буду коришћени као смернице за идентификацију проблема страдања становништва у саобраћајним незгодама, за планирање других детаљнијих истраживања и будућих активности свих субјеката на територији општине, у циљу унапређења безбедности саобраћаја.

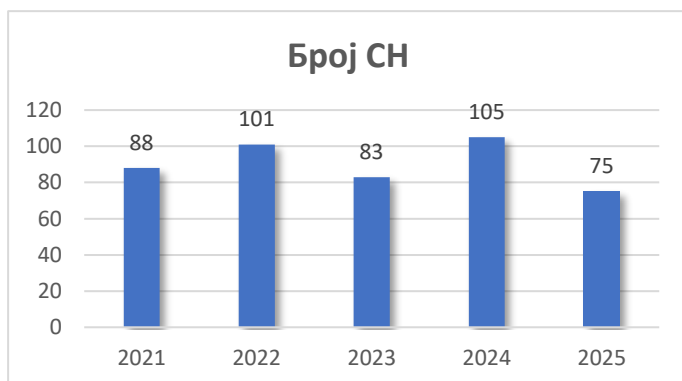
За спровођење детаљнијих анализа података о саобраћајним незгодама може се користити и јавно доступна апликација **„НАЦИОНАЛНА ИНТЕГРИСАНА БАЗА ПОДАТАКА О ОБЕЛЕЖЈИМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ“**, која је свим заинтересованим корисницима доступна преко интернет стране Агенције <https://bazaabs.abs.gov.rs/smartPortal/saobNezgode>. Апликација је намењена свим субјектима, институцијама, предузећима и појединцима који су заинтересовани за податке о обележјима безбедности саобраћаја у Србији. Треба напоменути да апликација даје могућност за анализу података по локалним самоуправама (општинама и градовима), што може бити посебно значајно за рад локалних тела за координацију послова безбедности саобраћаја (савети и сл.).

1. КАРТА ЈАВНОГ ПОНДЕРИСАНОГ РИЗИКА СТРАДАЊА ПО ОПШТИНАМА И ГРАДОВИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 2025. ГОДИНЕ

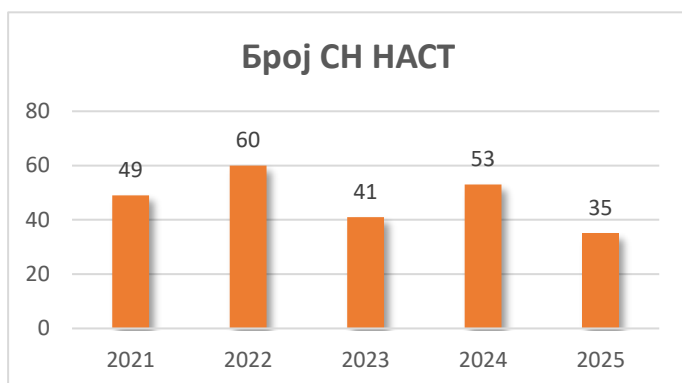

На карти изнад, приказане су вредности јавног пондерисаног ризика страдања становништва у друмском саобраћају, за 2025. годину, за сваку локалну самоуправу (општину и град) у Републици Србији. Јавни пондерисани ризик представља однос пондерисаног укупног броја настрадалих лица у саобраћајним незгодама (погинули, тешко повређени и лако повређени) током 2025. године и броја становника за сваку локалну самоуправу. Вредности јавног пондерисаног ризика су подељене у 5 класа. Јавни пондерисани ризик за општину Књажевац припада класи **ниске вредности ризика**, при чему је у 2025. години дошло до **смањења** јавног пондерисаног ризика у односу на 2024. годину. Ова локална самоуправа је на **62. месту** од 161 локалне самоуправе у Републици Србији по вредности јавног пондерисаног ризика за 2025. годину.

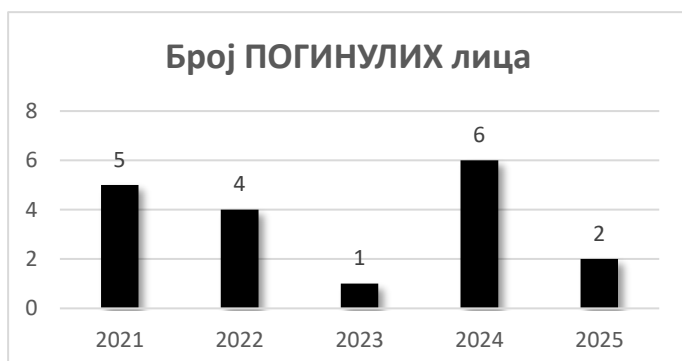
2. ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА (2021-2025. ГОДИНА)

- Укупан број евидентираних саобраћајних незгода је 452.

- Укупан број саобраћајних незгода са настрадалим (погинулим и повређеним) лицима је 238.

- Укупан број погинулих лица у саобраћајним незгодама је 18.

- Укупан број повређених лица у саобраћајним незгодама је 295.

3. СТРУКТУРА НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА (2021-2025. ГОДИНА)

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА КАТЕГОРИЈУ ВОЗИЛА И СВОЈСТВО УЧЕШЋА

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим пондерима (ПОГх99, ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да, у односу на категорију возила и својство учешћа настрадалих у саобраћајним незгодама, највише страдају **возачи и путници у ПА**.

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА СТАРОСТ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА

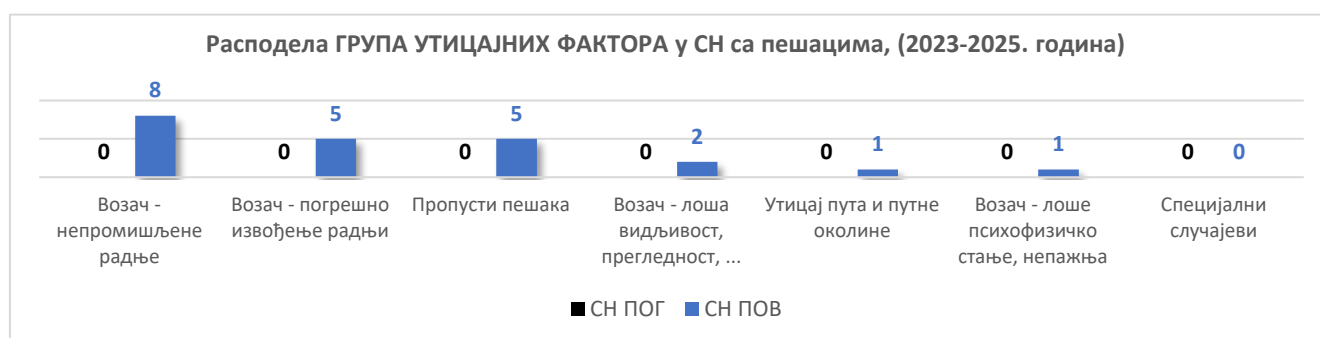
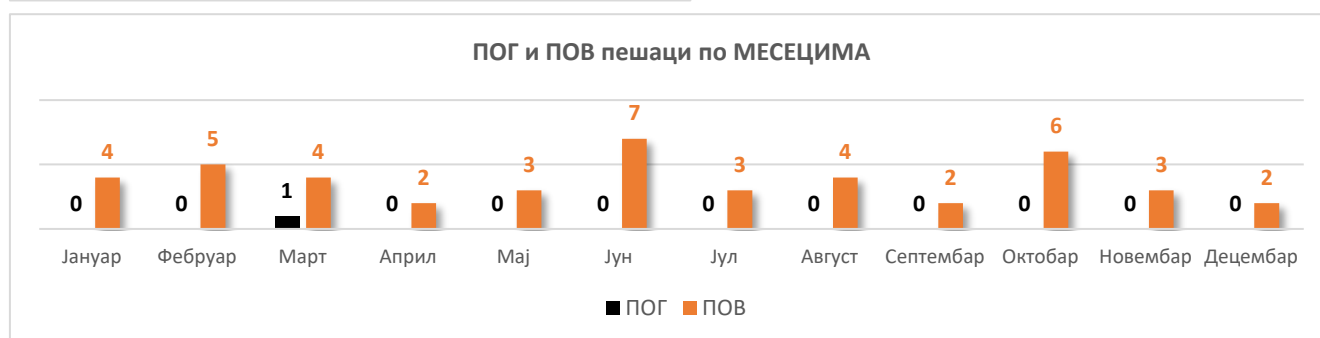
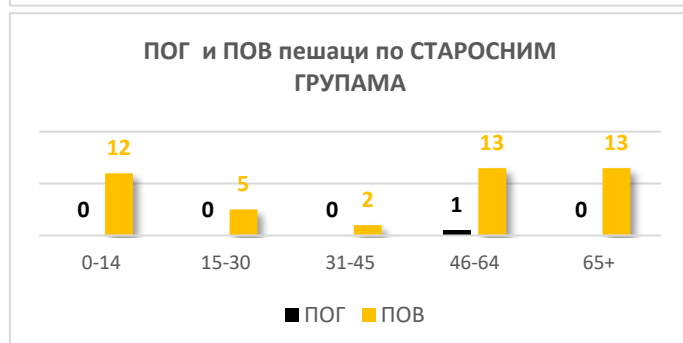

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим пондерима (ПОГх99, ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да у саобраћајним незгодама највише страдају лица из **старосне групе 46-64 година**.

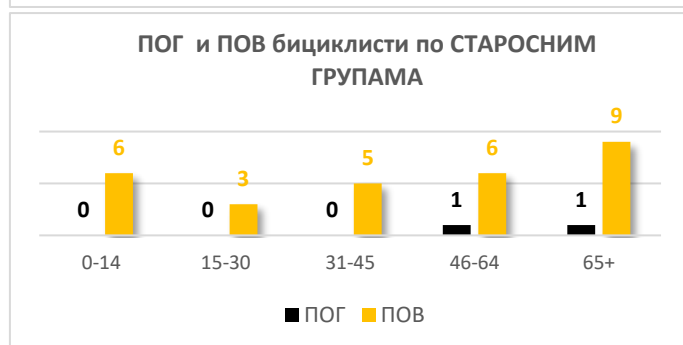
4. БЕЗБЕДНОСТ ПЕШАКА У САОБРАЋАЈУ (2021-2025. ГОДИНА)

- Погинуо је један пешак, што чини **6%** погинулих лица у СН (у Србији пешаци чине 24% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених пешака је **45**, што чини **15%** повређених лица у СН (у Србији пешаци чине 13% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих пешака је међу лицима старости **46-64 година**.
- Пешаци највише страдају у **јуну**.
- У периоду од 2023. до 2025. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са учешћем пешака је **Возач - непромишљене радње**.

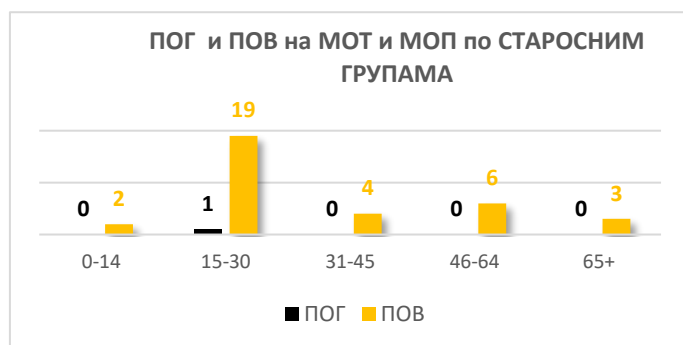
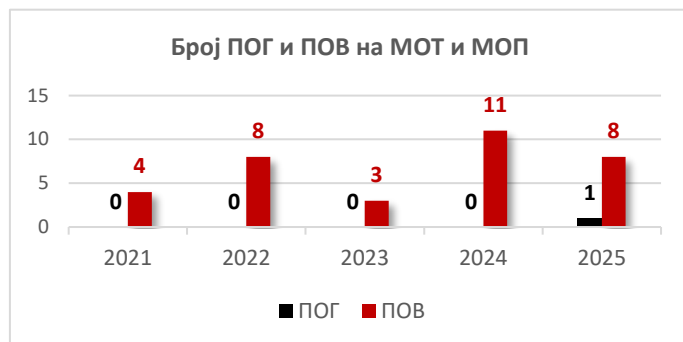
5. БЕЗБЕДНОСТ БИЦИКЛИСТА У САОБРАЋАЈУ (2021-2025. ГОДИНА)

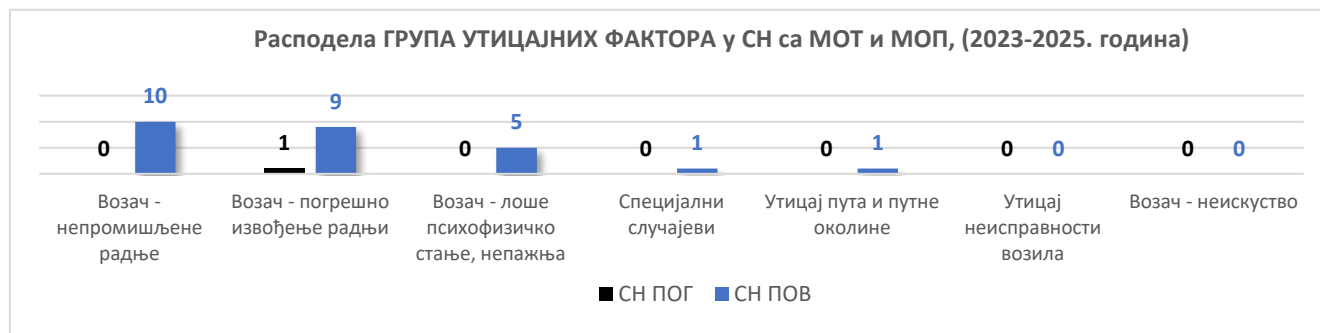
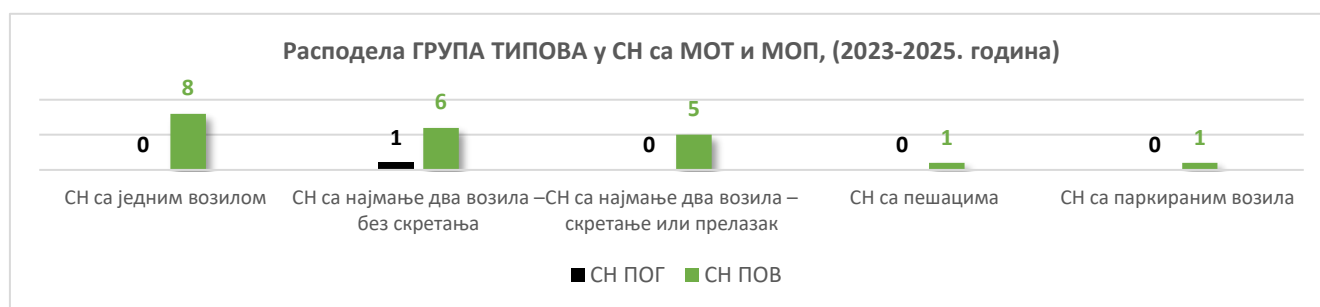
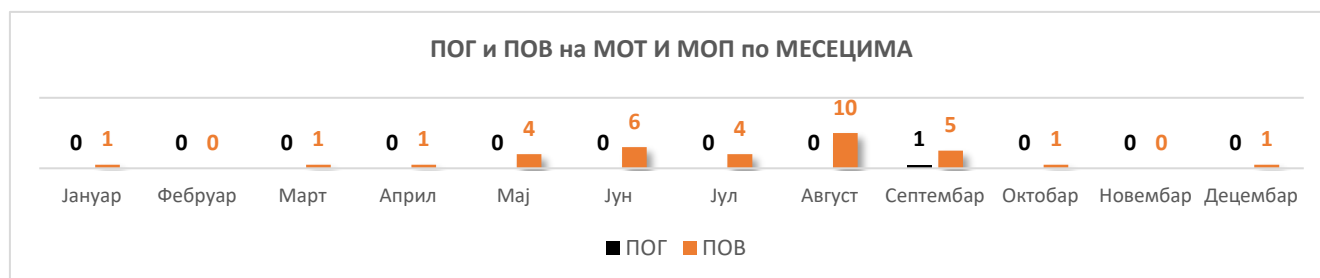
- Број погинулих бициклиста је 2, што чини 11% погинулих лица у СН (у Србији бициклисти чине 8% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених бициклиста је 29, што чини 10% повређених лица у СН (у Србији бициклисти чине 7% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих бициклиста је међу лицима старости 65+ година.
- Бициклисти највише страдају у јуну.
- У периоду од 2023. до 2025. године у СН са учешћем бициклиста најчешће је одабрана група типова СН са једним возилом.
- У периоду од 2023. до 2025. године најчешће групе утицајних фактора настанка саобраћајних незгода са учешћем бициклиста су Возач - погрешно извођење радњи и Возач - непромишљене радње.

6. БЕЗБЕДНОСТ МОТОЦИКЛИСТА И МОПЕДИСТА У САОБРАЋАЈУ (2021-2025. година)

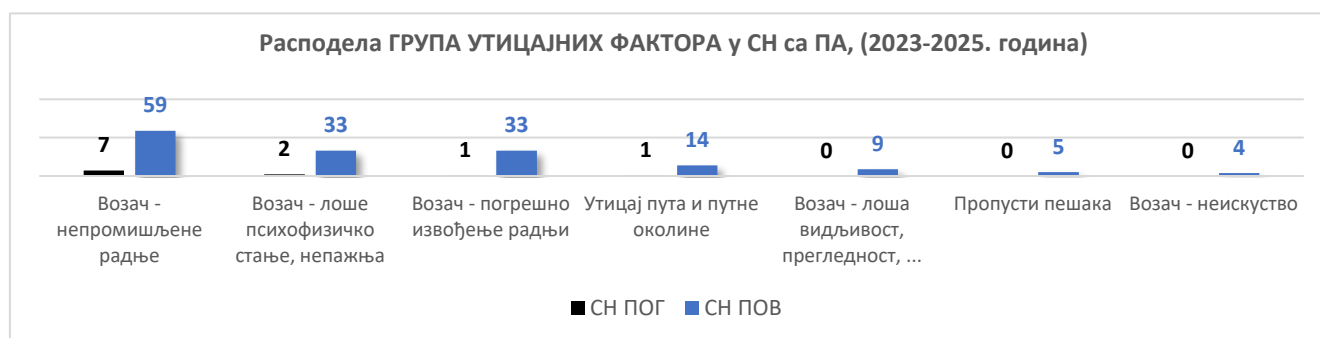
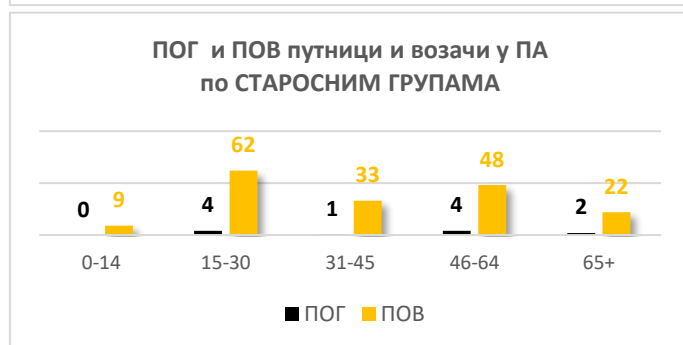
- Погинуло је једно лице на моторизованим двоточкашима, што чини 6% погинулих лица у СН (у Србији моторизовани двоточкаши чине 11% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених лица на моторизованим двоточкашима је 34, што чини 12% повређених лица у СН (у Србији моторизовани двоточкаши чине 7% повређених лица у СН).
- Највише настрадалих лица на **МОТ и МОП** је међу лицима старости **15-30 година**.
- Лица на **МОТ и МОП** највише страдају у **августу**.
- У периоду од 2023. до 2025. године у СН са **МОТ и МОП** најчешће је одабрана **група типова СН са једним возилом**.
- У периоду од 2023. до 2025. године најчешће групе **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са учешћем МОТ и МОП су **Возач - непромишљене радње** и **Возач - погрешно извођење радњи**.

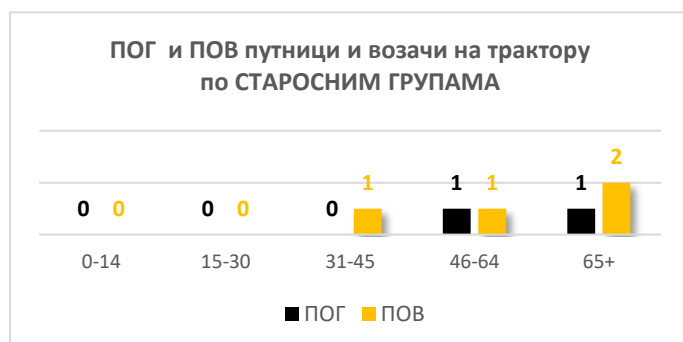
7. БЕЗБЕДНОСТ ПУТНИЧКИХ АУТОМОБИЛА У САОБРАЋАЈУ (2021-2025. година)

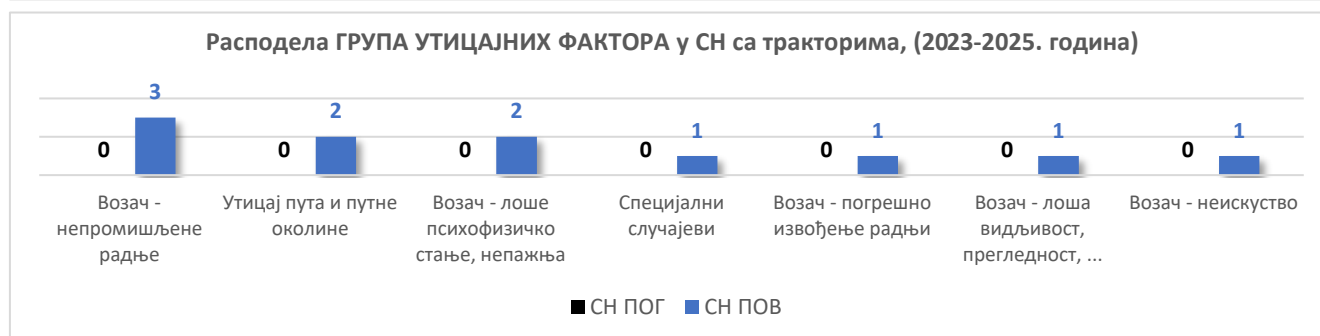
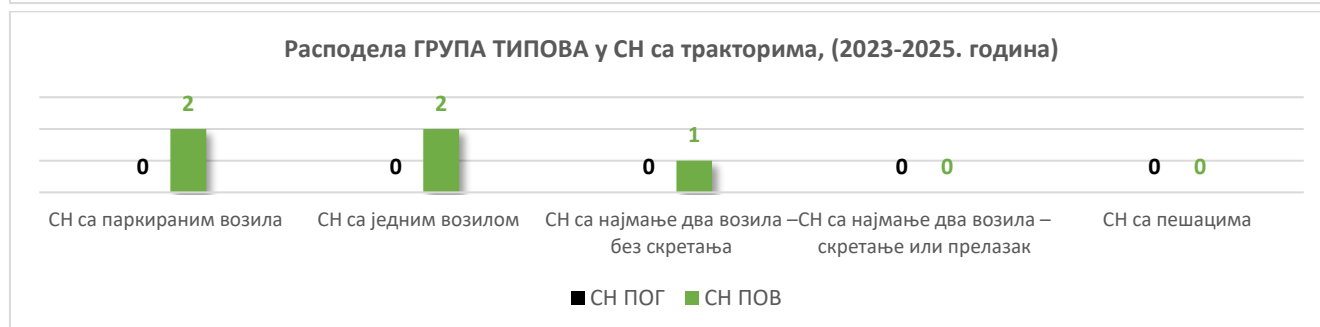
- Број погинулих лица у ПА је 11, што чини 61% погинулих лица у СН (у Србији лица у ПА чине 47% погинулих).
- Број повређених лица у ПА је 174, што чини 59% повређених лица у СН (у Србији лица у ПА чине 62% повређених).
- Највише настрадалих возача и путника у ПА је међу лицима старости 15-30 година.
- Лица у ПА највише страдају у септембру.
- У периоду од 2023. до 2025. године у СН са ПА најчешће је одабрана група типова СН са једним возилом.
- У периоду од 2023. до 2025. године најчешћа група утицајних фактора у СН са учешћем ПА је Возач - непромишљене радње.

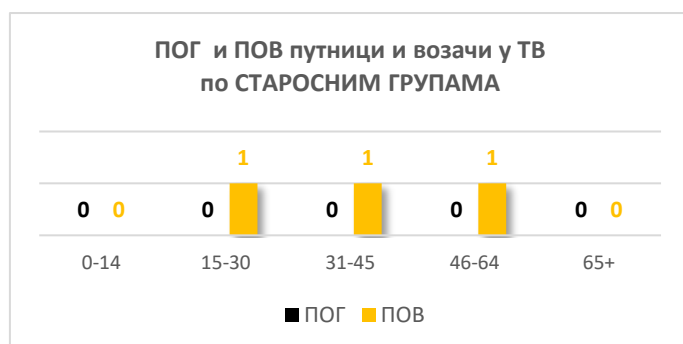
8. БЕЗБЕДНОСТ ТРАКТОРИСТА У САОБРАЋАЈУ (2021-2025. година)

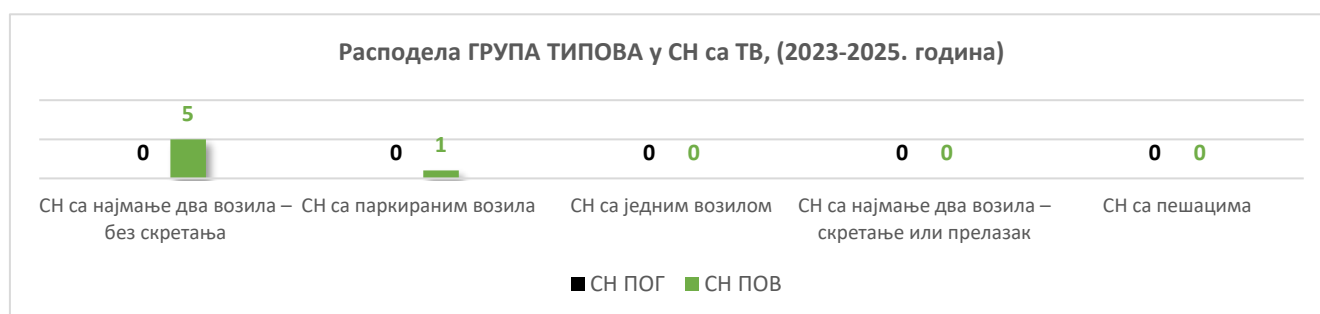
- Погинуло је 2 лица у саобраћајним незгодама са учешћем трактора, што чини 11% погинулих лица у СН (у Србији лица у СН са тракторима чине 7% погинулих).
- Повређена лица у СН са тракторима чине 3% повређених лица у СН (у Србији лица у СН са тракторима чине 2% повређених).
- Највише настрадалих лица на тракторима је међу лицима старости 65+ година.
- Највише настрадалих лица у СН са тракторима је у новембру.
- У периоду од 2023. до 2025. године код СН са тракторима најчешће су одабране групе типова СН са паркираним возилима и СН са једним возилом.
- У периоду од 2023. до 2025. године најчешћа група утицајних фактора настанка СН са настрадалим лицима са учешћем трактора је Возач - непромишљене радње.

9. БЕЗБЕДНОСТ ТЕРЕТНИХ ВОЗИЛА У САОБРАЋАЈУ (2021-2025. година)

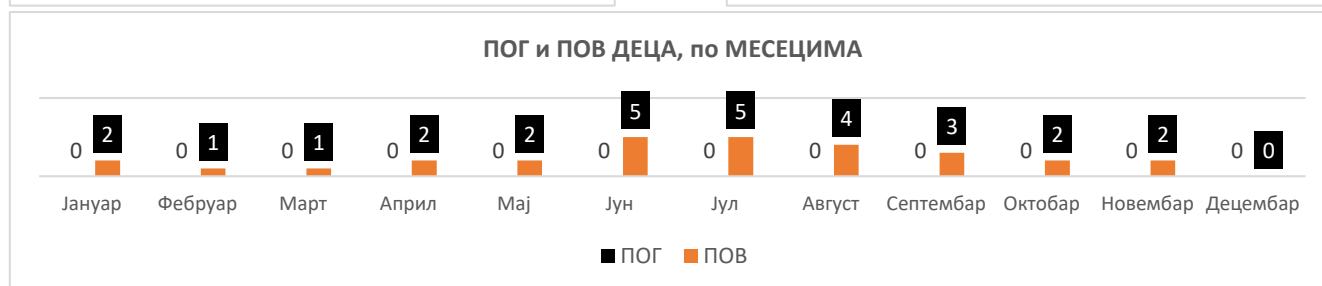

- Погинуло је једно лице у СН са учешћем теретних возила, што чини 6% погинулих лица у СН (у Србији лица у СН са теретним возилима чине 22% погинулих лица).
- Повређена лица у СН са теретним возилима чине 6% повређених лица у СН (у Србији лица у СН са теретним возилима чине 15% повређених).
- Највише настрадалих лица у теретном возилу је међу лицима старости **15-30, 31-45 и 46-64 година**.
- Највише настрадалих лица у СН са теретним возилима је у **септембру**.
- У периоду од 2023. до 2025. године код СН са теретним возилима најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – без скретања**.
- У периоду од 2023. до 2025. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка СН са настрадалим лицима са учешћем теретних возила је **Возач - непромишљене радње**.

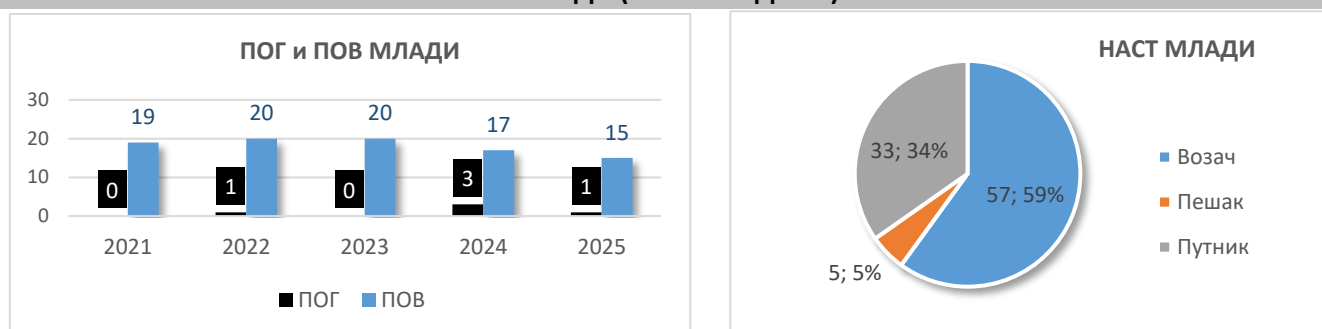
10. БРОЈ ПОГИНУЛИХ И ПОВРЕЂЕНИХ ЛИЦА У ОДНОСУ НА СТАРОСТ УЧЕСНИКА (2021-2025. година)

ДЕЦА (0 – 14 ГОДИНА)

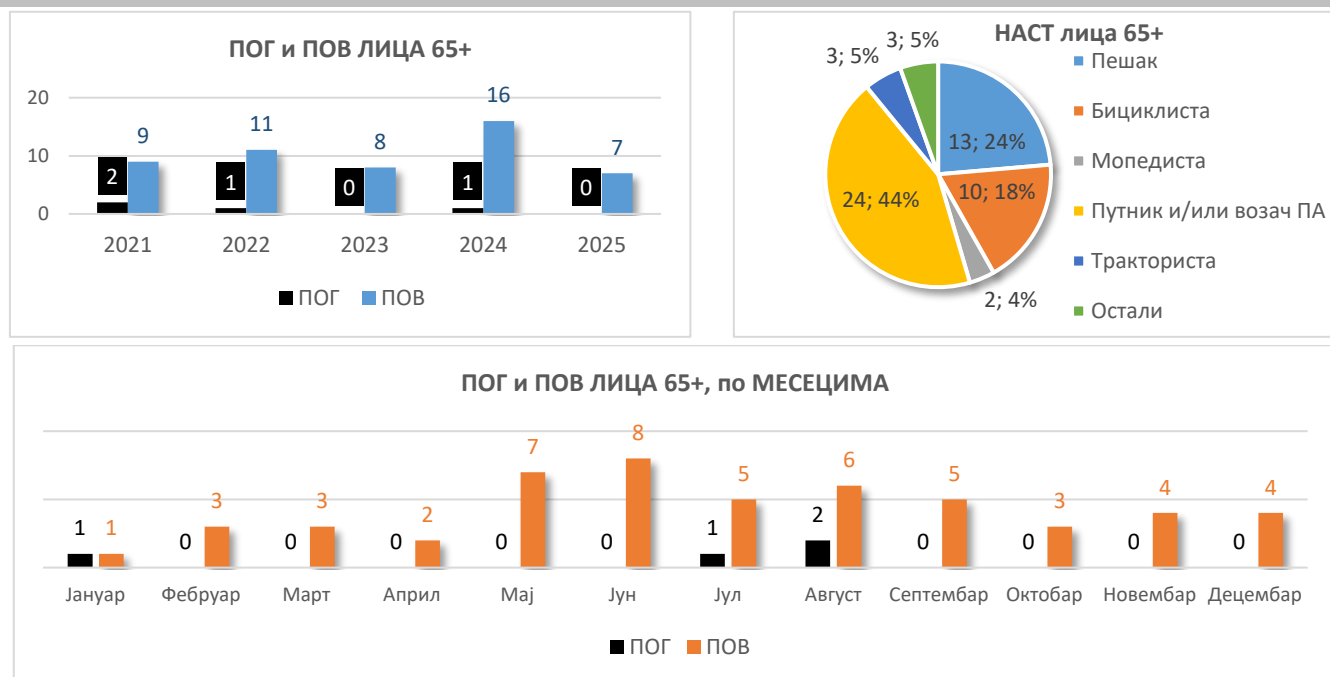
- Број **повређене деце** у посматраном периоду је **29**, док **ниједно дете није изгубило живот** у СН.
- Од укупног броја настрадале деце, деца путници чине **34%**, деца пешаци **41%**, а деца возачи **24%**.
- Деца највише страдају у **јуну** и **јулу**.

МЛАДИ (15 – 30 ГОДИНА)

- Укупно је **погинуло 5 младих лица**, односно **28%** од укупно погинулих лица (у Србији млади чине 21% погинулих лица), док је **91 младо лице повређено**, што чини **31%** од укупно повређених лица (у Србији млади чине 31% повређених лица).
- Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **возача** (59%).
- Млади највише страдају у **јулу** и **октобру**.

ЛИЦА СТАРИЈА ОД 65 ГОДИНА

- Укупно је **погинуло 4 лица старијих од 65 година**, што чини **22%** од укупно погинулих лица (у Србији лица старија од 65 година чине 31% погинулих лица), док је **51 старије лице повређено**, што чини **17%** од укупно повређених лица (у Србији она чине 13% повређених лица).
- Лица старија од 65 година у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **путника и/или возача ПА (44%)**.
- Старији највише страдају у **јуну и августу**.

11. ИНДИКАТОРИ ПОНАШАЊА УЧЕСНИКА У САОБРАЋАЈУ ЗА 2025. ГОДИНУ, за територију општине Књажевац

У Табели 1. су приказане вредности најважнијих индикатора безбедности саобраћаја у вези са понашањем учесника у саобраћају (употреба сигурносних појасева, дечијих заштитних система, заштитних кацига, мобилног телефона у току вожње и понашање пешака), измерених у 2025. години на територији општине Књажевац. Све измерене вредности индикатора сврстане су у одговарајућу класу. Дефинисано је пет класа, којима су придружене боје: зелена, жута, наранџаста, црвена и црна. Зелена боја код сваког индикатора означава најбољу класу, док црна боја означава најлошију класу са аспекта безбедности саобраћаја.

Табела 1. Вредности свих индикатора за територију општине Књажевац и Републику Србију (2025)

Индикатори	Индикатори	Насеље			Ван насеља			Укупно		
		ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ
Мобилни телефон	ПА	91,3	150	95,4	93,3	122	94,9	92,3	154	95,1
	ТВ	85,7	144	91,8	88,1	99	90,2	87,3	132	90,7
	БУС	95,2	81	91,5	92,0	89	91,2	93,5	80	91,2
Сигурносни појас	Возачи ПА	74,8	126	81,6	83,8	114	86,6	79,3	124	85,0
	Сувозачи ПА	74,0	120	78,7	77,7	132	84,3	75,9	139	82,3
	Предње седиште ПА	74,5	130	80,4	81,3	120	85,7	78,0	135	83,9
	Задње седиште ПА	1,0	150	22,6	8,0	132	37,2	4,5	153	32,5
	Возачи ТВ	66,7	57	60,0	83,3	31	66,7	77,8	32	64,9
	Сувозачи ТВ	57,1	62	49,8	80,0	19	57,1	70,6	19	55,2
	Предње седиште ТВ	64,3	64	57,9	82,7	28	64,9	76,3	31	63,1
	Возачи БУС	9,5	112	31,8	36,0	71	38,9	23,9	98	38,1
	Сувозачи БУС	0,0	109	34,2	27,3	84	37,4	18,8	110	37,6
Заштитни системи за децу	Предње седиште БУС	7,7	121	32,4	33,3	73	38,6	22,6	99	38,0
	Дечије седиште	76,5	58	65,6	79,1	55	71,7	77,9	63	69,9
	Сигурносни појас	70,6	34	46,3	77,1	16	49,0	73,9	18	49,3
Укупно – деца		73,5	38	56,0	78,2	31	60,4	76,0	35	59,6
Заштитни системи – сви у ПА		68,1	129	75,2	75,0	122	80,3	71,6	136	78,7
Заштитне кациге	Возачи мопеда	37,9	114	59,6	67,9	85	63,7	52,6	105	61,6
	Путници на мопедима	40,0	112	58,6	66,7	89	62,9	54,5	99	60,8
	Возачи и путници на мопедима	38,2	113	59,4	67,6	84	63,5	52,9	103	61,4
	Возачи мотоцикала	100,0	1	87,4	100,0	1	90,7	100,0	1	89,2
	Путници на мотоциклима	100,0	1	86,4	100,0	1	89,7	100,0	1	87,4
	Возача и путника на мотоциклима	100,0	1	87,2	100,0	1	90,5	100,0	1	88,8
	Мопедиста и мотоциклиста	66,7	105	73,6	84,5	71	77,3	75,9	98	76,3
	Бициклисти	0,0	65	5,4	0,0	73	6,3	0,0	89	5,8
Пешаци	% прелазака на "зелено" светло	88,4	24	80,3	N/A	N/A	N/A	88,4	24	80,3
	% прелазака на ОПП	87,2	25	70,6	N/A	N/A	N/A	87,2	25	70,6
	% исправних прелазака	87,8	21	74,3	N/A	N/A	N/A	87,8	21	74,3
	% исправних прелазака деце	84,0	61	77,1	N/A	N/A	N/A	84,0	61	77,1
	% прелазака без ометања	92,8	124	94,8	N/A	N/A	N/A	92,8	124	94,8

Легенда:

Ранг – позиција посматране локалне самоуправе у односу на остале локалне самоуправе на подручју Републике Србије према конкретном индикатору.

ЛС – локална самоуправа

ПА – путнички аутомобил

БУС – аутобус

N/A – подаци/ранг не постоје или нису доступни

СРБ – Република Србија

ТВ – теретна возила

ОПП – обележени пешачки прелаз

Сагледавајући вредности индикатора безбедности саобраћаја за посматрану локалну самоуправу и поредећи их са резултатима за Републику Србију, као и са циљевима стратегије безбедности саобраћаја, кључни **проблеми безбедности саобраћаја** којима треба посветити пажњу на територији локалне самоуправе су:

- **Мобилни телефон – путнички аутомобили.** У ЛС употреба мобилног телефона износи 92,3%, што је приметно испод републичког просека од 95,1%, а ранг 154 указује да је резултат међу најслабијима у Србији.
- **Задње седиште – путнички аутомобили.** Употреба појаса на задњем седишту у ЛС износи тек 4,5%, што је значајно ниже од државног просека од 32,5%, па ранг 153 показује једно од најслабијих стања у земљи.
- **Заштитни системи – сви у путничким аутомобилима.** Обухват заштитних система у путничким аутомобилима у ЛС је 71,6%, што је испод републичког нивоа од 78,7%, а ранг 136 указује на јасно испод просечне резултате.
- **ТВ – ометање пажње.** Учесталост ометања пажње путем ТВ уређаја у ЛС износи 87,3%, што је ниже од националног просека од 90,7%, а ранг 132 сврстава овај индикатор у доњи део табеле.
- **Пешачки преласци – преласци без ометања.** Иако ЛС има висок проценат прелазака без ометања (92,8%), ранг 124 показује да значајан број локалних средина постиже још боље резултате у овом сегменту безбедности.

12. НАЈВАЖНИЈЕ ЧИЊЕНИЦЕ О СТАЊУ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА на територији општине Књажевац, У ПЕРИОДУ ОД 2021. до 2025. ГОДИНЕ

- Догодило се **укупно 452 саобраћајних незгода**, од којих је **238 саобраћајних незгода са настрадалим лицима**.
- У саобраћајним незгодама **погинуло је 18 лица**, док је теже и лакше **повређено 295 лица**.
- Није успостављен опадајући тренд броја погинулих и повређених лица.
- **Погинуо је један пешак**, што чини **6%** од укупног броја **погинулих лица** у СН.
- **Погинуло је 2 бициклиста**, што чини **11%** од укупног броја **погинулих лица** у СН.
- **Погинуло је једно лице на моторизованим двоточкашима**, што чини **6%** од укупног броја **погинулих лица** у СН.
- **Погинуло је 11 лица у ПА**, што чини **61%** од укупног броја **погинулих лица** у СН.
- У саобраћајним незгодама где је **један од учесника био трактор**, погинуло је **2 лица**, што чини **11%** од укупног броја **погинулих лица**.
- У саобраћајним незгодама где је **један од учесника било теретно возило**, погинуло је **једно лице**, што чини **6%** од укупног броја **погинулих лица**.
- У посматраном периоду **повређено је 29 деце**, док **ниједно дете није изгубило живот** у саобраћајним незгодама. Деца су највише страдала у својству **пешака (41%)**.
- У саобраћајним незгодама **погинуло је 5 младих лица**. Млади чине **28%** од укупног броја **погинулих лица** у саобраћајним незгодама. Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **возача (59%)**.
- У саобраћајним незгодама **погинуло је 4 лица старијих од 65 година**, што чини **22%** од укупног броја **погинулих лица**. Лица старија од 65 година у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **путника и/или возача ПА (44%)**.
- Највећи број саобраћајних незгода са настрадалим лицима припада групи типова саобраћајних незгода „СН са једним возилом“.
- Највише настрадалих лица у саобраћајним незгодама било је у **септембру**.

Агенција за безбедност саобраћаја

Бранко Стаматовић, в.д. директора

Приредили

Вељко Ђурчић
Бојана Миљковић
Младен Ковач
Ивана Панић
Драгана Нојковић

Контакт подаци

+381 11 3014 409
istrazivanja@abs.gov.rs

Извештај о основним показатељима стања безбедности саобраћаја је припремљен на основу података о саобраћајним незгодама и њиховим последицама на територији локалне самоуправе, који су доступни у оквиру Интегрисане базе података о обележјима безбедности саобраћаја у Републици Србији, као и на основу других доступних података чији извори су наведених у прегледном извештају. Подаци из Националне интегрисане базе података о обележјима безбедности саобраћаја су јавно доступни кроз WEB GIS апликацију, на адреси <https://bazaabs.abs.gov.rs/smartPortal/saobNezgode>.

Податке о саобраћајним незгодама и последицама који су доступни у Националној интегрисаној бази података о обележјима безбедности саобраћаја у Републици Србији, Агенција за безбедност саобраћаја добија од Министарства унутрашњих послова Републике Србије.